

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนกองทุน และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงในส่วนกองทุน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวจิราภรณ์ พิริยะกิจไพบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 4 มีนาคม 2553

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2552	2551 (ปรับปรุงใหม่)
เงินสด		2,888,633,456	2,821,415,284
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5.2		
ในประเทศ			
มีดอกเบี่ย		56,807,599,443	53,201,734,900
ไม่มีดอกเบี่ย		2,104,092,821	1,188,161,847
รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน		58,911,692,264	54,389,896,747
เงินลงทุน	4.4 5.3		
เงินลงทุนระยะยาว		9,000,000,000	9,000,000,000
เงินลงทุนในบริษัทร่วม		37,500,000	37,500,000
รวมเงินลงทุน		9,037,500,000	9,037,500,000
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี่ยค้างรับ	4.5 5.4		
เงินให้สินเชื่อ		647,336,853,547	617,305,214,761
ดอกเบี่ยค้างรับ		2,583,716,869	3,003,857,645
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี่ยค้างรับ		649,920,570,416	620,309,072,406
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4.6 5.5	43,869,387,026	37,385,111,797
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี่ยค้างรับสุทธิ		606,051,183,390	582,923,960,609
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	4.7 5.6	9,492,083,979	9,812,769,513
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	4.8 5.7	2,234,791,779	2,053,928,421
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	4.9 4.10 5.8	2,733,073,073	2,733,340,679
รวมสินทรัพย์		691,348,957,941	663,772,811,253

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบดุล (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

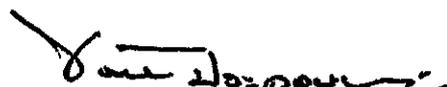
	หมายเหตุ	2552	2551 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินและส่วนของทุน			
เงินฝากที่เป็นเงินบาท	5.9	548,031,543,369	515,149,203,389
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5.10		
ต่างประเทศ			
มีดอกเบี้ย		11,535,000,000	21,631,700,000
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม		998,097,298	975,046,662
เงินกู้ยืม	5.11		
เงินกู้ยืมระยะสั้น		17,000,000,000	15,000,000,000
เงินกู้ยืมระยะยาว		72,100,000,000	73,100,000,000
รวมเงินกู้ยืม		89,100,000,000	88,100,000,000
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		3,112,715,167	5,567,990,734
หนี้สินอื่น	5.12	3,456,569,457	3,153,962,630
รวมหนี้สิน		656,233,925,291	634,577,903,415
ส่วนของทุน			
ทุน	5.13	20,320,328,767	17,320,328,767
ส่วนเกินทุนจากการบริจาค	4.12	3,463,133	3,463,133
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
สำรองตามกฎหมาย	5.14	8,919,000,164	8,257,830,263
สำรองทั่วไป		1,200,000,000	1,200,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		4,672,240,586	2,413,285,675
รวมส่วนของทุน		35,115,032,650	29,194,907,838
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		691,348,957,941	663,772,811,253
รายการนอกงบดุล - ภาระผูกพันทั้งสิ้น			
การค้าประกัน		88,356,336	360,892,086
ภาระผูกพันอื่น	5.17.2	27,660,000,000	47,206,700,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายณริศ ชัยสุตร)

ประธานกรรมการ

(นายบรรด กระจ่างเหมาะ)

กรรมการผู้จัดการ

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2552	2551 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	4.1	
เงินให้สินเชื่อ	32,305,603,835	34,282,706,350
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	746,288,524	572,579,151
การให้เช่าซื้อ	1,605,572	10,937,179
เงินลงทุน	391,875,000	1,012,395,264
รวมรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	<u>33,445,372,931</u>	<u>35,878,617,944</u>
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	4.2	
เงินฝาก	13,455,312,169	16,604,154,491
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,524,231,257	1,851,941,839
เงินกู้ยืมระยะสั้น	874,577,399	1,124,514,580
เงินกู้ยืมระยะยาว	3,092,420,215	2,852,705,086
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	<u>18,946,541,040</u>	<u>22,433,315,996</u>
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	14,498,831,891	13,445,301,948
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	6,560,541,035	7,593,388,089
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญ - และหนี้สงสัยจะสูญ	<u>7,938,290,856</u>	<u>5,851,913,859</u>
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	4.1	
ค่าธรรมเนียมและบริการ		
การรับรอง รับอาวัลและค้ำประกัน	1,902,013	2,245,207
อื่นๆ	384,433,636	338,122,087
กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย	519,574,060	427,796,886
ค่าธรรมเนียมอื่น	488,773,680	431,292,455
รายได้อื่น	91,433,616	53,419,818
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	<u>1,486,117,005</u>	<u>1,252,876,453</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกำไรขาดทุน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

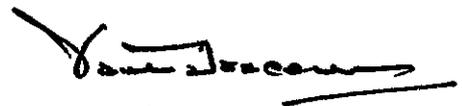
หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2552	2551 (ปรับปรุงใหม่)
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	4.2		
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		2,166,213,506	1,823,521,319
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		977,059,950	845,761,764
ค่าธรรมเนียมและบริการ		8,335,503	11,022,883
ค่าตอบแทนกรรมการ		5,563,500	5,491,525
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สิน	4.7	490,868,597	352,805,665
ค่าใช้จ่ายอื่น		743,675,730	760,337,650
รวมค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย		<u>4,391,716,786</u>	<u>3,798,940,806</u>
กำไรสุทธิ		<u>5,032,691,075</u>	<u>3,305,849,506</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายนิริศ ชัยสุตร)
ประธานกรรมการ

(นายขรรค์ ประจวบเหมาะ)
กรรมการผู้จัดการ

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนกองทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุน	ส่วนเกินทุน จากการบริจาค	สำรอง ตามกฎหมาย	สำรอง ทั่วไป	กำไร(ขาดทุน) สะสม	รวม
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2551	17,320,328,767	2,937,335	7,521,176,918	1,200,000,000	1,726,569,514	27,771,012,534
บวก(หัก)รายการแก้ไขข้อผิดพลาด	4.21					
ปรับปรุงดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	-	(453,272,778)	(453,272,778)
ปรับปรุงหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	453,272,778	453,272,778
ยอดคงเหลือที่ปรับปรุงแล้ว	17,320,328,767	2,937,335	7,521,176,918	1,200,000,000	1,726,569,514	27,771,012,534
กำไรสุทธิ	-	-	-	-	3,305,849,506	3,305,849,506
ส่วนเกินทุนจากการบริจาค	-	525,798	-	-	-	525,798
สำรองตามกฎหมาย	6	-	736,653,345	-	(736,653,345)	-
เงินนำส่งคลัง	6	-	-	-	(1,882,480,000)	(1,882,480,000)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2551	17,320,328,767	3,463,133	8,257,830,263	1,200,000,000	2,413,285,675	29,194,907,838
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2552	17,320,328,767	3,463,133	8,257,830,263	1,200,000,000	2,413,285,675	29,194,907,838
กำไรสุทธิ	-	-	-	-	5,032,691,075	5,032,691,075
เพิ่มทุน	5.13	3,000,000,000	-	-	-	3,000,000,000
สำรองตามกฎหมาย	6	-	661,169,901	-	(661,169,901)	-
เงินนำส่งคลัง	6	-	-	-	(2,112,566,263)	(2,112,566,263)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2552	20,320,328,767	3,463,133	8,919,000,164	1,200,000,000	4,672,240,586	35,115,032,650

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

	2552	2551 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	5,032,691,075	3,305,849,506
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ(จ่าย) -		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	250,706,148	218,117,764
ค่าใช้จ่ายเงินกู้ตัดจ่าย	23,176,619	28,205,010
สิทธิการเช่าตัดจ่าย	6,314,008	7,076,317
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ตัดจ่าย	126,591,109	113,270,675
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	6,560,541,035	7,593,388,089
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สิน	490,868,597	352,805,665
(กำไร)จากการกลับรายการค่าเผื่อการด้อยค่า -		
ทรัพย์สินรอการขาย	(74,072,562)	(75,011,487)
(กำไร)จากการจำหน่ายสินทรัพย์	(431,952)	(486,821)
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าเงินลงทุนตัดจำหน่าย	-	(579,111,561)
สินทรัพย์ตัดจำหน่าย	729,966	642,731
ผลประโยชน์พนักงานภายหลังการเลิกจ้างเพิ่มขึ้น	114,846,600	46,980,120
เงินปันผลรับ	(9,375,000)	(12,000,000)
รายได้ค้างรับอื่น(เพิ่มขึ้น)ลดลง	11,631,127	(27,822,035)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นเพิ่มขึ้น(ลดลง)	190,524,252	(83,201,355)
	<u>12,724,741,022</u>	<u>10,888,702,618</u>
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	(14,498,831,891)	(13,445,301,948)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(21,401,816,608)	(21,488,475,028)
เงินสดรับจากดอกเบี้ยและเงินปันผล	<u>33,865,513,708</u>	<u>36,262,584,992</u>
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ -		
และหนี้สินดำเนินงาน	10,689,606,231	12,217,510,634

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2552	2551 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน(ต่อ)		
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(330,997)	(313,193)
หลักทรัพย์ซื้อ โดยมีสัญญาขายคืน	-	13,275,000,000
เงินให้สินเชื่อ	(28,654,359,579)	(17,983,037,578)
ทรัพย์สินรอการขาย	(2,262,951,095)	(1,806,893,959)
สินทรัพย์อื่น	(173,521,198)	(315,157,212)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินฝากที่เป็นเงินบาท	32,882,339,980	27,387,037,870
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(10,096,700,000)	(972,075,439)
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	23,050,637	(34,970,323)
หนี้สินอื่น	609,280,751	510,795,704
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	3,016,414,730	32,277,896,504
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในหลักทรัพย์	-	(3,506,155,291)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	-	23,510,400,000
เงินสดรับเงินปันผลในหุ้นสามัญ	9,375,000	12,000,000
เงินสดจ่ายในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(10,665,181)	(30,047,405)
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(251,362,066)	(248,663,417)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	521,906	469,913
เงินสดจ่ายในงานระหว่างก่อสร้าง	(47,828,552)	(3,010,000)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(299,958,893)	19,734,993,800
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดรับจากการออกพันธบัตรเงินกู้	16,000,000,000	22,800,000,000
เงินสดจ่ายชำระคืนพันธบัตรเงินกู้	(15,000,000,000)	(24,000,000,000)
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมเงินกู้	(15,206,882)	(14,240,000)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	3,000,000,000	-
รายได้นำส่งคลัง	(2,112,566,263)	(1,882,480,000)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	1,872,226,855	(3,096,720,000)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	4,588,682,692	48,916,170,304
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	57,197,241,142	8,281,070,838
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	61,785,923,834	57,197,241,142

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

.....

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 317 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีอาคารและหรือที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 63 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร และมีสาขาอยู่ทั่วประเทศในไทย จำนวน 75 สาขา

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 งบการเงินจัดทำและแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 70/2551 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ และบริษัท โฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 ออกตามความในพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 งบการเงินที่เสนอได้รวมรายการบัญชีของสาขาทุกแห่ง โดยได้ตัดรายการระหว่างกันแล้ว

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินปรับปรุงใหม่

2.2.1 การใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 86/2551 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 และฉบับที่ 16/2552 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 ให้ใช้มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และแนวปฏิบัติทางการบัญชีใหม่

ในปี 2552 ธนาคารได้ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคาร ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การค้ำของสินทรัพย์ (ฉบับ 36 เดิม)
- มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย และการดำเนินงานที่ยกเลิก (ฉบับ 54 เดิม)
- แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2550) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2552
- แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการบันทึกบัญชีสิทธิการเช่า

การใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงใหม่ รวมทั้งแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับใหม่ดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อที่เป็นสาระสำคัญของงบการเงินของธนาคาร

2.2.2 มาตรฐานการบัญชีที่ประกาศแล้วแต่ยังไม่ผลบังคับใช้ในปี 2552

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 16/2551 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้ในปี 2552 ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 20 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2555

2.2.3 การจัดเลขระบุฉบับมาตรฐานการบัญชีของไทยใหม่

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 12/2552 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 เรื่อง การจัดเลขระบุฉบับมาตรฐานการบัญชีของไทยให้ตรงตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ดังนั้น มาตรฐานการบัญชีที่อ้างอิงในงบการเงินนี้จึงใช้เลขระบุฉบับมาตรฐานใหม่ตามประกาศดังกล่าวแล้ว

3. การจัดประเภทรายการในงบการเงินใหม่

รายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 บางรายการได้จัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552

4. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

4.1.1 รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ยกเว้นดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเกิน 3 เดือน รับรู้ตามเกณฑ์เงินสด ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารจะกลับมาใช้เกณฑ์คงค้างสำหรับเงินให้สินเชื่อจำนวนนั้น เมื่อลูกหนี้ได้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยส่วนที่ค้างเสร็จสิ้นแล้ว

ธนาคารวันที่ยกเลิกรายได้ดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่ค้างชำระเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย

4.1.2 รายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ รับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

4.1.3 เงินปันผลจากเงินลงทุน รับรู้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

4.1.4 รายได้ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยหยุดรับรู้รายได้เมื่อค้างชำระค่าเช่าเกิน 2 เดือนตามเงื่อนไขในสัญญาเช่า

4.1.5 รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายอื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบกระแสเงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม

4.4 เงินลงทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ธนาคารตั้งใจและสามารถที่จะถือจนครบกำหนด จัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) โดยแยกแสดงตราสารหนี้ที่จะถือไม่เกิน 1 ปี เป็นเงินลงทุนชั่วคราว และตราสารหนี้ที่จะถือเกิน 1 ปี เป็นเงินลงทุนระยะยาว

เงินลงทุนในบริษัทร่วม บันทึกโดยวิธีราคาทุน

4.5 เงินให้สินเชื่อ

เงินให้สินเชื่อแสดงด้วยจำนวนเงินต้น ยกเว้นเงินเบิกเกินบัญชีแสดงด้วยจำนวนเงินต้นรวมดอกเบี้ยค้างรับ

4.6 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

4.6.1 ธนาคารตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย โดยถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 31/2551 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 และหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวนโยบายการประเมินมูลค่าหลักประกันและ อสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ของสถาบันการเงิน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งธนาคารยังไม่ได้ปฏิบัติให้ครบตามเกณฑ์ดังกล่าว เนื่องจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ผ่อนผันให้ดำเนินการให้เสร็จไม่เกินปี 2555 ส่วนที่ปฏิบัติยังไม่ครบคือ การคำนวณมูลค่าหลักประกันที่นำมาหักเพื่อคำนวณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ให้คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันและอัตราการจัดตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน และชั้นสงสัย ให้คิดอัตราร้อยละ 100

ธนาคารจัดชั้นเงินให้สินเชื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และกันเงินสำรองเพื่อตั้งเป็นค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ดังนี้

ธนาคารกันเงินสำรอง โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้หักด้วยมูลค่าหลักประกันไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคา หรือตีราคาตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และกันเงินสำรองตามการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อที่ธนาคารจัดทำขึ้น ดังนี้

การจัดชั้นเงินให้สินเชื่อ	อัตราร้อยละ ที่ธนาคารปฏิบัติ	อัตราร้อยละ ตามเกณฑ์ ธปท. (IAS 39)
ชั้นปกติ	1	1
ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	2	2
ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	20	100
ชั้นสงสัย	50	100
ชั้นสงสัยจะสูญ	100	100

ธนาคารทยอยกันเงินสำรองเพิ่มขึ้นปีละ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 จากส่วนต่างที่เกิดจากการกันสำรองตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 ให้แล้วเสร็จในปี 2555

การประเมินมูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดังกล่าว ธนาคารใช้ข้อมูลหลักประกันที่มีอายุการประเมินไม่เกิน 1 ปี จากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของธนาคารแทนมูลค่าหลักประกันที่มีการประเมินเกินกว่า 3 ปี

4.6.2 ค่าธรรมเนียมเงินให้กู้รายย่อยระยะยาวที่ธนาคารทศรองจ่าย จะตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเช่นเดียวกับเงินให้สินเชื่อ ยกเว้น ไม่นำหลักประกันมาหัก แสดงรวมอยู่ในรายการสินทรัพย์อื่น

4.6.3 ลูกหนี้อื่นที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ จะตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน และแสดงรวมอยู่ในรายการสินทรัพย์อื่น เว้นแต่ลูกหนี้ดำเนินคดีรอรับคืนและลูกหนี้ดำเนินคดีเงินเบิกเกินบัญชีรอรับคืนที่เกิดจากผลต่างของการได้รับชำระหนี้จากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนอง แสดงรวมอยู่ในเงินให้สินเชื่อ

4.7 ทรัพย์สินรอกการขาย

ทรัพย์สินรอกการขายบันทึกด้วยราคาทุนที่ได้มา หรือราคาตลาด หรือมูลหนี้รวมดอกเบี้ยค้างรับตามสิทธิทางกฎหมายแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยราคาตลาดประมาณจากราคาประเมินครั้งล่าสุดสุทธิจากประมาณการค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายในการถือครองทรัพย์สิน

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้ในงบกำไรขาดทุน กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายรับรู้เป็นรายได้อื่นหรือค่าใช้จ่ายอื่นเมื่อมีการจำหน่าย

ธนาคารตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอกการขายจากผลต่างของราคาทุนกับราคาขายหรือราคาประเมินหรือผลการคำนวณ โดยสุ่มประเมินราคาสินทรัพย์ที่ได้มาก่อนปีปัจจุบัน ให้เป็นฐานในการคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่าเฉลี่ยของทรัพย์สินรอกการขายในแต่ละกลุ่มย่อย ซึ่งแยกตามอายุกลุ่มย่อยออกเป็นอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี อายุ 3-5 ปี อายุ 5-10 ปี และอายุมากกว่า 10 ปี โดยธนาคารใช้ค่าเผื่อการด้อยค่าเฉลี่ยของทรัพย์สินรอกการขายในการคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอกการขายที่ไม่ได้ถูกสุ่มตัวอย่าง

ในงวดบัญชีปี 2552 ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอกการขายเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น กรณีที่ไม่สามารถจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอกการขายได้ภายในระยะเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

4.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งาน ในอัตราร้อยละ ดังนี้

อาคาร	อัตราร้อยละ	5	ต่อปี
อุปกรณ์	อัตราร้อยละ	10 - 33	ต่อปี

อุปกรณ์ที่มีราคาทุนต่อหน่วยไม่เกิน 10,000 บาท และอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มีราคาทุนต่อหน่วยไม่เกิน 30,000 บาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่ต่อมา

รายงานเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาสินทรัพย์ ซึ่งทำให้อายุของสินทรัพย์ยาวนานขึ้น อันมีผลทำให้มูลค่าเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญจะรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ส่วนค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษา รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้น

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง หรือจำนวนที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้นแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

กำไรและขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พิจารณาจากผลต่างระหว่างเงินสดรับสุทธิจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

4.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

แสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์

การตัดจำหน่ายคำนวณ โดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท ดังนี้

สิทธิการใช้อาคารสถานที่	5 - 30 ปี
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	4 ปี

4.10 ค่าใช้จ่ายยารอดักบัญชี

ค่าธรรมเนียมในการจำหน่ายพันธบัตร ตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุของพันธบัตร แสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์อื่น

4.11 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศแสดงเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นงวด แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย

4.12 สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค

สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคแสดงตามราคาที่ได้รับบริจาคและบันทึกบัญชีคู่กับส่วนเกินทุนจากการบริจาค จำนวนมูลค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่มีได้ใช้ในการดำเนินงานนำไปลดบัญชีส่วนเกินทุนจากการบริจาค ส่วนค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดรายได้โดยตรงถือเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

4.13 กองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารรวมงบการเงินของกองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ไว้ในงบการเงินของธนาคาร โดยรวมเป็นรายการต่อรายการ ทุกสิ้นเดือนจะจ่ายเงินสมทบเข้าบัญชีกองทุนบำเหน็จ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของธนาคาร

4.14 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว

ธนาคาร ได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2537 โดยพนักงานที่เป็นสมาชิกจะเลือกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนได้ในอัตราร้อยละ 3 - 11 ของเงินเดือน สมาชิกและธนาคารจะจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 9 - 11 ของเงินเดือนสมาชิก โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของธนาคาร

4.15 ผลประโยชน์พนักงานภายหลังการเลิกจ้าง

ธนาคารบันทึกผลประโยชน์พนักงานภายหลังการเลิกจ้างเป็นหนี้สิน โดยที่หนี้สินที่มีต่อพนักงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 จำนวนเงินสำหรับหนี้สินดังกล่าวในอนาคตรับขึ้นอยู่กับฐานเงินเดือน และจำนวนปีที่พนักงานทำงานให้ธนาคารจนถึงวันที่สิ้นสุดการทำงานในอนาคต หนี้สินที่เกิดจากกฎหมายดังกล่าวรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมของประมาณการกระแสเงินสดที่จะต้องจ่ายในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ใช้สำหรับช่วงเวลาอายุตามเงื่อนไขที่มีลักษณะและระยะเวลาใกล้เคียงกับหนี้สินที่จะเกิดขึ้นดังกล่าว

4.16 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าระยะยาว เป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่า จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

4.17 ตราสารอนุพันธ์

ธนาคารได้ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยและลดต้นทุนดอกเบี้ย เครื่องมือทางการเงินที่ใช้คือ สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย (Cross Currency Swap) และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) โดยมีข้อกำหนดอัตราดอกเบี้ยขั้นสูงและเงื่อนไขขยกเลิกสัญญา

ธนาคารแสดงรายการสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เป็นรายการนอกงบดุล ตามมูลค่าที่ตราไว้

14

ผลต่างที่ได้รับหรือต้องจ่ายชำระตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญา

ขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย ณ วันทำสัญญา จะตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุของสัญญานั้น

กำไรหรือขาดทุนจากการยกเลิกสัญญาหรือการชำระคืนเงินกู้ยืมก่อนกำหนด รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย

4.18 รายการสุทธิระหว่างกัน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจะนำมาหักกลมและแสดงจำนวนสุทธิในงบดุล ได้ก็ต่อเมื่อธนาคารมีสิทธิทางกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบดุลมาหักกลมลบหนี้กันและธนาคารมีความตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบดุลด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

4.19 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมธนาคาร ไม่ว่าจะ เป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือมีอิทธิพลอย่างเป็นทางการที่สำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังรวมถึงการอยู่ภายใต้การควบคุมหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลร่วมกัน

ธนาคารเป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ธนาคารมีรายการทางธุรกิจกับรัฐวิสาหกิจอื่นๆ ซึ่งอาจจะอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน โดยรัฐบาลไทย ทั้งทางตรงผ่านทางหน่วยงานรัฐบาล หรือทางอ้อม โดยผ่านบริษัทร่วมหรือองค์กรอื่นๆ ราคาและเงื่อนไขในการให้บริการกับหน่วยงานภาครัฐเป็นไปตามเกณฑ์ทางการค้าปกติ ดังนั้น ธนาคารจึงไม่จำเป็นต้องรวบรวมและเปิดเผยรายการค้ากับรัฐวิสาหกิจอื่นและหน่วยงานภาครัฐไว้ในเรื่องรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ ผู้บริหารและกรรมการของธนาคาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน ตั้งการ และควบคุมการดำเนินงานของธนาคาร ธนาคารกำหนดราคาสำหรับการการค้ากับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่ธนาคารประกาศแก่สาธารณชนเป็นปกติธุรกิจและเป็นเงื่อนไขการค้าทั่วไป

4.20 ประเมินการทางบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ธนาคารต้องใช้ในการประมาณ และตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์และหนี้สิน และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

4.21 การแก้ไขข้อผิดพลาด

ในงวดบัญชีปี 2552 ธนาคารพบการทุจริตของพนักงาน โดยการปรับปรุงรายการดอกเบี้ยจ่ายในระบบงานของธนาคารตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2551 ถึงเดือนเมษายน 2552 จำนวน 499.27 ล้านบาท มีผลทำให้ธนาคารรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับปี 2552 และ 2551 สูงไป จำนวน 46.00 ล้านบาท และ 453.27 ล้านบาท ตามลำดับ ในงวดนี้ธนาคารได้ปรับปรุงผลเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นลูกหนี้รอการชดใช้ จำนวน 459.50 ล้านบาท พร้อมทั้งตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญด้วยจำนวนเดียวกันแสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่นสุทธิ (ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.8) ส่วนทรัพย์สินที่ยึดคืนมาได้ จำนวน 39.77 ล้านบาท บันทึกเป็นทรัพย์สินอื่นรอการขาย (หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.6) โดยดอกเบี้ยจ่าย จำนวน 453.27 ล้านบาท ธนาคารได้ทำการปรับปรุงข้อผิดพลาดย้อนหลังสำหรับงบการเงินประจำปี 2551 ที่นำมาเปรียบเทียบ

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

	2552		2551	
เงินสด		2,888.63		2,821.42
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	58,911.69		54,389.89	
หัก เงินฝากธนาคารประเภทประจำเกิน 3 เดือน	14.40	58,897.29	14.07	54,375.82
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		<u>61,785.92</u>		<u>57,197.24</u>

5.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

ในประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

	2552			2551		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
เงินฝาก						
ธนาคารแห่งประเทศไทย	1,909.90	-	1,909.90	919.26	-	919.26
ธนาคารพาณิชย์	227.39	14.40	241.79	286.56	14.07	300.63
รวม	<u>2,137.29</u>	<u>14.40</u>	<u>2,151.69</u>	<u>1,205.82</u>	<u>14.07</u>	<u>1,219.89</u>
เงินให้สินเชื่อ						
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	56,760.00	56,760.00	-	53,170.00	53,170.00
รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	<u>2,137.29</u>	<u>56,774.40</u>	<u>58,911.69</u>	<u>1,205.82</u>	<u>53,184.07</u>	<u>54,389.89</u>

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ประเภทมีระยะเวลา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 จำนวน 14.40 ล้านบาท และ 14.07 ล้านบาท เป็นเงินฝากธนาคารของกองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารลงทุนในตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีสัญญาว่าจะซื้อคืนในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.145 ถึง 1.155 ต่อปี

5.3 เงินลงทุน

5.3.1 เงินลงทุนระยะยาว

	หน่วย: ล้านบาท	
	2552	2551
	ราคาทุน/ราคา	ราคาทุน/ราคา
	ทุนตัดจำหน่าย	ทุนตัดจำหน่าย
ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด		
พันธบัตรรัฐบาล	9,000.00	9,000.00
รวมเงินลงทุนระยะยาว	9,000.00	9,000.00

ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนดเป็นพันธบัตรรัฐบาล จำนวน 9,000 ล้านบาท มูลค่าที่ตราไว้ 9,000 ล้านบาท ครบกำหนดปี พ.ศ. 2553 - 2556 กำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุกหกเดือน

5.3.2 ระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้

	หน่วย: ล้านบาท							
	2552				2551			
	ครบกำหนด				ครบกำหนด			
	1 ปี	เกิน 1-5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	1 ปี	เกิน 1-5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
ตราสารหนี้ที่จะถึงจน-								
ครบกำหนด								
พันธบัตรรัฐบาล	3,000.00	6,000.00	-	9,000.00	-	9,000.00	-	9,000.00
รวมตราสารหนี้	3,000.00	6,000.00	-	9,000.00	-	9,000.00	-	9,000.00

5.3.3 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

	หน่วย: ล้านบาท	
	2552	2551
	วิธีราคาทุน	วิธีราคาทุน
บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด	37.50	37.50
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม	37.50	37.50

ธนาคารลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจบริการให้ข้อมูลทางด้านเครดิต มีทุนที่ออกและชำระแล้ว 250 ล้านบาท ธนาคารมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 15 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว งบนี้ ได้รับเงินปันผล จำนวน 9.38 ล้านบาท

บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ถือเป็นบริษัทร่วม เนื่องจากธนาคารมีผู้บริหารของธนาคารเป็นกรรมการของบริษัท ซึ่งมีอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน โดยธนาคารบันทึกเงินลงทุนในราคาทุน

5.4 เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ

5.4.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

หน่วย: ล้านบาท

	2552	2551
เงินให้กู้ยืมรายย่อย	623,302.89	593,953.44
เงินเบิกเกินบัญชี	1,876.02	1,792.86
เงินให้กู้ยืม - โครงการสินเชื่อเคหะรวมใจ	67.17	84.47
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อสุทธิ	5.99	98.28
ลูกหนี้ดำเนินคดีรอรับคืน	22,084.78	21,376.16
รวมเงินให้สินเชื่อ	647,336.85	617,305.21
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	2,583.72	3,003.86
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	649,920.57	620,309.07
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	43,869.39	37,385.11
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	606,051.18	582,923.96

5.4.2 จำแนกตามระยะเวลาที่เหลือของสัญญาการให้สินเชื่อ

หน่วย: ล้านบาท

	2552	2551
ไม่เกิน 1 ปี	8,693.91	9,386.92
เกิน 1 ปี	638,642.94	607,918.29
รวม	647,336.85	617,305.21
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	2,583.72	3,003.86
รวม	649,920.57	620,309.07

5.4.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกค้าหนี้

หน่วย: ล้านบาท

	2552			2551		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	649,920.57	-	649,920.57	620,309.07	-	620,309.07

K

5.4.4 จำแนกตามประเภทผู้กู้และการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	2552					รวม
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	
เงินให้กู้ยืมรายย่อย						
- ทั่วไป	314,577.59	10,492.21	5,982.69	9,493.00	36,580.27	377,125.76
- สวัสดิการและโครงการพิเศษ	234,944.57	2,743.63	1,080.30	1,656.01	1,964.22	242,388.73
- พัฒนาโครงการ	2,971.67	68.21	42.36	69.10	637.06	3,788.40
เงินเบิกเกินบัญชี	748.86	-	-	-	1,127.16	1,876.02
เงินให้กู้ยืม - โครงการสินเชื่อเคหะรวมใจ	67.17	-	-	-	-	67.17
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อสุทธิ	1.27	-	-	3.85	0.87	5.99
ลูกหนี้ค้ำเงินคดียอรับคืน	-	-	-	-	22,084.78	22,084.78
รวม	553,311.13	13,304.05	7,105.35	11,221.96	62,394.36	647,336.85
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	2,462.80	120.92	-	-	-	2,583.72
รวม	555,773.93	13,424.97	7,105.35	11,221.96	62,394.36	649,920.57

หน่วย : ล้านบาท

	2551					รวม
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	
เงินให้กู้ยืมรายย่อย						
- ทั่วไป	291,755.10	15,158.79	9,368.11	14,462.70	32,675.68	363,420.38
- สวัสดิการและโครงการพิเศษ	217,206.73	4,569.98	1,729.89	2,303.68	371.85	226,182.13
- พัฒนาโครงการ	3,366.72	157.44	74.27	85.29	667.21	4,350.93
เงินเบิกเกินบัญชี	651.96	-	-	-	1,140.90	1,792.86
เงินให้กู้ยืม - โครงการสินเชื่อเคหะรวมใจ	84.47	-	-	-	-	84.47
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อสุทธิ	51.48	7.33	15.42	15.93	8.12	98.28
ลูกหนี้ค้ำเงินคดียอรับคืน	-	-	-	-	21,376.16	21,376.16
รวม	513,116.46	19,893.54	11,187.69	16,867.60	56,239.92	617,305.21
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	2,798.28	205.51	0.04	0.03	-	3,003.86
รวม	515,914.74	20,099.05	11,187.73	16,867.63	56,239.92	620,309.07

5.4.5 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	2552			
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย	มูลหนี้ หลังหัก	อัตรา ที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ	สำรอง ตามเกณฑ์ ธนาคาร
	ค้างรับ	หลักประกัน		
จัดชั้นปกติ	555,773.93	62,786.02	1	627.86
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	13,424.97	2,951.83	2	59.04
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	7,105.35	1,137.74	20	227.55
จัดชั้นสงสัย	11,221.96	1,006.38	50	503.19
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	62,394.36	28,722.19	100	28,722.19
รวม	649,920.57	96,604.16		30,139.83
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่เกินสำรองขั้นต่ำ				13,729.56
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามบัญชี (หมายเหตุ ข้อ 5.5)				43,869.39

หน่วย : ล้านบาท

	2551			
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย	มูลหนี้ หลังหัก	อัตรา ที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ	สำรอง ตามเกณฑ์ ธนาคาร
	ค้างรับ	หลักประกัน		
จัดชั้นปกติ	515,914.74	50,818.58	1	508.19
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	20,099.05	4,048.77	2	80.98
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	11,187.73	1,354.46	20	270.89
จัดชั้นสงสัย	16,867.63	1,352.01	50	676.00
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	56,239.92	26,806.85	100	26,806.85
รวม	620,309.07	84,380.67		28,342.91
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่เกินสำรองขั้นต่ำ				9,042.20
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามบัญชี (หมายเหตุ ข้อ 5.5)				37,385.11

✓

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ธนาคารมีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 43,869.39 ล้านบาท และ 37,385.11 ล้านบาท ประกอบด้วยจำนวนที่กันเงินสำรองตามการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์ที่ธนาคารถือปฏิบัติ จำนวน 30,139.83 ล้านบาท และ 28,342.91 ล้านบาท และกันสำรองเพิ่ม จำนวน 13,729.56 ล้านบาท และ 9,042.20 ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 (เกณฑ์ ธปท.) และรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการปรับเลื่อนชั้นของลูกหนี้

เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารระงับการรับรู้รายได้ ซึ่งถือเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 จำนวน 80,721.67 ล้านบาท และ 84,295.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.42 และ 13.59 ตามลำดับ

5.5 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

หน่วย : ล้านบาท

	2552					รวม
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	
ยอดต้นงวด	508.18	80.98	270.89	676.01	35,849.05	37,385.11
หนี้สงสัยจะสูญ	119.68	(21.94)	(43.34)	(172.82)	6,619.64	6,501.22
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(16.94)	(16.94)
ยอดปลายงวด	627.86	59.04	227.55	503.19	42,451.75	43,869.39

หน่วย : ล้านบาท

	2551					รวม
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	
ยอดต้นงวด	659.14	513.41	341.94	1,453.41	27,237.18	30,205.08
หนี้สงสัยจะสูญ	(150.96)	(432.43)	(71.05)	(777.40)	8,697.14	7,265.30
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(85.27)	(85.27)
ยอดปลายงวด	508.18	80.98	270.89	676.01	35,849.05	37,385.11

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จำนวน 6,501.22 ล้านบาท ประกอบด้วยจำนวนที่ธนาคารกันเงินสำรองตามการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อที่ธนาคารจัดทำขึ้น จำนวน 1,813.86 ล้านบาท และได้ทยอยกันเงินสำรองเพิ่ม จำนวน 4,687.36 ล้านบาท

5.6 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

หน่วย: ล้านบาท

	2552			
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปลายงวด
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการบังคับชำระหนี้	9,839.59	1,904.37	1,647.99	10,095.97
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการโอนทรัพย์สินชำระหนี้	987.32	1.93	233.59	755.66
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการเช่าซื้อ	14.27	11.79	1.08	24.98
ทรัพย์สินอื่นรอการขาย	29.97	39.48	-	69.45
รวมทรัพย์สินรอการขาย	10,871.15	1,957.57	1,882.66	10,946.06
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	1,058.38	469.67	74.07	1,453.98
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	9,812.77	1,487.90	1,808.59	9,492.08

หน่วย: ล้านบาท

	2551			
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปลายงวด
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการบังคับชำระหนี้	9,861.80	1,567.77	1,589.98	9,839.59
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการโอนทรัพย์สินชำระหนี้	1,191.19	-	203.87	987.32
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการเช่าซื้อ	14.62	1.20	1.55	14.27
ทรัพย์สินอื่นรอการขาย	29.97	-	-	29.97
รวมทรัพย์สินรอการขาย	11,097.58	1,568.97	1,795.40	10,871.15
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	780.58	352.81	75.01	1,058.38
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	10,317.00	1,216.16	1,720.39	9,812.77

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ธนาคารมีทรัพย์สินรอการขายที่อยู่ระหว่างดำเนินการจดทะเบียน โอนกรรมสิทธิ์ จำนวน 1,533.29 ล้านบาท และ 1,848.38 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ธนาคารมีทรัพย์สินอื่นรอการขายเพิ่มขึ้น จำนวน 39.48 ล้านบาท เกิดจากทรัพย์สินที่ยึดมาได้จากการทุจริตของพนักงาน จำนวน 39.77 ล้านบาท และขายทรัพย์สินที่ยึดคืนมาได้ จำนวน 0.29 ล้านบาท

ปี 2552 และ 2551 ธนาคารมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย จำนวน 486.60 ล้านบาท และ 403.06 ล้านบาท ตามลำดับ

5.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2552								ยอดสุทธิ
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม/ตัดจำหน่าย				
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	
ที่ดิน	624.29	28.10	-	652.39	-	-	-	-	652.39
อาคาร	2,203.19	237.61	13.86	2,426.94	1,314.64	117.83	-	1,432.47	994.47
อุปกรณ์	1,363.07	843.98	663.88	1,543.17	986.54	130.21	5.45	1,111.30	431.87
สินทรัพย์ระหว่าง-									
ก่อสร้าง	146.65	167.15	172.98	140.82	-	-	-	-	140.82
อื่นๆ	73.17	-	-	73.17	55.26	2.67	-	57.93	15.24
	<u>4,410.37</u>	<u>1,276.84</u>	<u>850.72</u>	<u>4,836.49</u>	<u>2,356.44</u>	<u>250.71</u>	<u>5.45</u>	<u>2,601.70</u>	<u>2,234.79</u>
ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย									<u>383.61</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2551								ยอดสุทธิ
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม/ตัดจำหน่าย				
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ปลายงวด	
ที่ดิน	622.82	1.47	-	624.29	-	-	-	-	624.29
อาคาร	2,044.97	176.78	18.56	2,203.19	1,208.58	106.06	-	1,314.64	888.55
อุปกรณ์	1,288.74	105.00	30.67	1,363.07	906.02	107.93	27.41	986.54	376.53
สินทรัพย์ระหว่าง-									
ก่อสร้าง	47.90	138.47	39.72	146.65	-	-	-	-	146.65
อื่นๆ	73.17	-	-	73.17	51.13	4.13	-	55.26	17.91
	<u>4,077.60</u>	<u>421.72</u>	<u>88.95</u>	<u>4,410.37</u>	<u>2,165.73</u>	<u>218.12</u>	<u>27.41</u>	<u>2,356.44</u>	<u>2,053.93</u>
ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย									<u>338.46</u>

ที่ดิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 จำนวน 652.39 ล้านบาท และ 624.29 ล้านบาท มีที่ดินที่ได้รับบริจาค จำนวน 2.89 ล้านบาท และที่ดินมีภาระจำยอมให้องค์การรถไฟฟ้ามหานครใช้พื้นที่ที่ดินบริเวณลานจอดรถที่ สำนักงานใหญ่ เมื่อวันที่ 2 ไร่ 142 ตารางวา ราคาตามบัญชี 7.21 ล้านบาท ตั้งแต่ปี 2543 โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา ธนาคารได้รับเงินชดเชยจากการใช้พื้นที่ดังกล่าว 75.36 ล้านบาท โดยรับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน ณ วันที่ได้รับเงิน

✓

5.8 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2552		
	สินทรัพย์อื่น	หัก ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	สินทรัพย์อื่น สุทธิ
สิทธิเรียกร้อง - ลูกหนี้ค้ำเงินค้ำรับคืน	29,652.55	29,652.55	-
ค่าธรรมเนียมรรับคืน	1,044.66	1,044.66	-
ค่าธรรมเนียมเงินให้กู้รายย่อยระยะยาว	161.04	97.20	63.84
ลูกหนี้อื่น	31.76	30.31	1.45
ค่าเช่าค้ำรับ - อสังหาริมทรัพย์	2.21	1.78	0.43
รายได้ค้ำรับ	181.20	0.70	180.50
ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี	33.94	-	33.94
เงินประกันและมัดจำ	18.37	-	18.37
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	297.91	-	297.91
ลูกหนี้รอการชดใช้	459.85	459.85	-
พัสดुकงคลัง	21.19	21.19	-
อื่น ๆ	2,136.63	-	2,136.63
รวม	34,041.31	31,308.24	2,733.07

หน่วย : ล้านบาท

	2551		
	สินทรัพย์อื่น	หัก ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	สินทรัพย์อื่น สุทธิ
สิทธิเรียกร้อง - ลูกหนี้ค้ำเงินค้ำรับคืน	26,002.76	26,002.76	-
ค่าธรรมเนียมรรับคืน	1,014.13	1,014.13	-
ค่าธรรมเนียมเงินให้กู้รายย่อยระยะยาว	86.16	74.68	11.48
ลูกหนี้อื่น	32.70	30.56	2.14
ค่าเช่าค้ำรับ - อสังหาริมทรัพย์	2.80	1.84	0.96
รายได้ค้ำรับ	192.24	0.70	191.54
ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี	41.92	-	41.92
เงินประกันและมัดจำ	15.86	-	15.86
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	371.58	-	371.58
ลูกหนี้รอการชดใช้	453.27	453.27	-
อื่น ๆ	2,097.86	-	2,097.86
รวม	30,311.28	27,577.94	2,733.34

ลูกหนี้รอการชดใช้ จำนวน 459.85 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่ธนาคารได้พบการกระทำทุจริตของพนักงาน ตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 4.21 จำนวน 459.50 ล้านบาท และในเดือนกันยายน 2552 ธนาคารได้พบการกระทำทุจริตของพนักงานเพิ่มอีก จำนวน 0.35 ล้านบาท ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้วทั้งจำนวน

5.9 เงินรับฝากที่เป็นเงินบาท

5.9.1 จำแนกตามประเภทเงินฝาก

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	723.68	600.15
ออมทรัพย์	94,740.13	47,568.77
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	111,448.13	145,424.74
- 6 เดือน ไม่ถึง 1 ปี	44,266.32	43,139.88
- 1 ปี ขึ้นไป	296,853.28	278,415.66
	<u>452,567.73</u>	<u>466,980.28</u>
รวม	<u>548,031.54</u>	<u>515,149.20</u>

5.9.2 จำแนกตามระยะเวลาที่เหลือของสัญญารับฝากเงิน

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
ไม่เกิน 1 ปี	385,829.90	406,419.97
เกิน 1 ปี	162,201.64	108,729.23
รวม	<u>548,031.54</u>	<u>515,149.20</u>

5.9.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก

	หน่วย : ล้านบาท					
	2552			2551		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	548,031.54	-	548,031.54	515,149.20	-	515,149.20

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ธนาคารป้องกันความเสี่ยงเพื่อลดต้นทุนดอกเบี้ยของเงินรับฝากที่เป็นเงินบาท สำหรับเงินรับฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา จำนวน 16,125 ล้านบาท และ 25,575 ล้านบาท ตามลำดับ โดยทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.21.2

5.10 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

5.10.1 ต่างประเทศ

	2552			2551		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	-	11,535.00	11,535.00	-	17,647.50	17,647.50
เงินเยน	-	-	-	-	3,984.20	3,984.20
รวมต่างประเทศ	-	11,535.00	11,535.00	-	21,631.70	21,631.70
รวมในประเทศและต่างประเทศ	-	11,535.00	11,535.00	-	21,631.70	21,631.70

ธนาคารป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยสำหรับรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดยทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.21.2

5.11 เงินกู้ยืม

5.11.1 เงินกู้ยืมระยะสั้น

หน่วย: ล้านบาท

	2552			2551		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
พันธบัตร						
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์	17,000.00	-	17,000.00	15,000.00	-	15,000.00
รวม	17,000.00	-	17,000.00	15,000.00	-	15,000.00

5.11.2 เงินกู้ยืมระยะยาว

หน่วย: ล้านบาท

	2552			2551		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
พันธบัตร						
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์	69,300.00	-	69,300.00	70,300.00	-	70,300.00
- โครงการสินเชื่อเคหะรวมใจ	2,800.00	-	2,800.00	2,800.00	-	2,800.00
รวม	72,100.00	-	72,100.00	73,100.00	-	73,100.00
รวมเงินกู้ยืม	89,100.00	-	89,100.00	88,100.00	-	88,100.00

ในงวดบัญชีปี 2552 ธนาคารออกพันธบัตร จำนวน 16,000 ล้านบาท และจ่ายชำระพันธบัตรที่ครบกำหนดชำระ จำนวน 15,000 ล้านบาท

รายละเอียดเงินกู้ยืม

ประเภทเงินกู้	ผู้ให้กู้	จำนวนเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	ระยะเวลากู้	ครบกำหนด ชำระในปี	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละต่อปี
เงินกู้ยืมระยะสั้น พันธบัตรเงินกู้ - ธอส.	ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงิน	17,000	4 - 5 ปี	2553	3.595 - 5.895
เงินกู้ยืมระยะยาว พันธบัตรเงินกู้ - ธอส.	ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงิน	67,300	3 - 15 ปี	2554 - 2566	1.65 - 6.2825
พันธบัตรเงินกู้ - ธอส. (บ้าน ธอส.เพื่อที่อยู่อาศัยแห่งแรก)	ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงิน	2,000	7 - 10 ปี	2558 - 2561	5.89 - 5.91
พันธบัตรเงินกู้ - โครงการ สินเชื่อเคหะรวมใจ	ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงิน	2,800	3 ปี	2554	3.28 - 3.29

5.12 หนี้สินอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	2552	2551
เจ้าหนี้อื่น	1,000.03	1,062.10
เงินมัดจำและเงินประกัน	404.91	388.66
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	871.58	681.06
ผลประโยชน์พนักงานภายหลังการเลิกจ้าง	885.75	770.90
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	93.71	100.85
กองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ (หมายเหตุ ข้อ 5.15)	9.25	8.95
อื่น ๆ	191.34	141.44
รวม	<u>3,456.57</u>	<u>3,153.96</u>

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 จำนวน 871.58 ล้านบาท และ 681.06 ล้านบาท เป็นโบนัสค้างจ่าย
กรรมการและพนักงานธนาคาร จำนวน 592.61 ล้านบาท และ 399.74 ล้านบาท ตามลำดับ

5.13 ทุน

หน่วย : ล้านบาท

		2552	2551
ทุนประเดิม		20.00	20.00
ทุนรับจากงบประมาณ		1,990.00	1,990.00
ทุนเพิ่มเติมจากกระทรวงการคลัง	15,310.33		15,310.33
เพิ่มทุน	3,000.00	18,310.33	-
รวม		<u>20,320.33</u>	<u>17,320.33</u>

ในงวดบัญชีปี 2552 ธนาคารได้รับเงินเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง ตามโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 รอบที่ 1 จำนวน 3,000 ล้านบาท

5.14 สํารองตามกฎหมาย

ตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 ให้ธนาคารสํารองตามกฎหมายจากกำไรสุทธิในแต่ละปี เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละสี่สิบของกำไรสุทธิในปีนั้น ๆ จนกว่าสํารองตามกฎหมายจะมีจำนวนเท่ากับทุน หลังจากนั้นคณะกรรมการธนาคารสามารถพิจารณาลดอัตราร้อยละของการตั้งสํารองลงได้

5.15 กองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารได้นำสินทรัพย์ เงินกองทุน และรายได้ค่าใช้จ่าย ของกองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ รวมกับงบการเงินของธนาคาร ในงวดบัญชีปี 2552 และ 2551 กองทุนบำเหน็จมีรายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร จำนวน 0.04 ล้านบาท และ 0.03 ล้านบาท ไม่มีค่าใช้จ่าย เงินกองทุนมียอดคงเหลือ 9.25 ล้านบาท และ 8.95 ล้านบาท (หมายเหตุ ข้อ 5.12) แต่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินบำเหน็จให้พนักงานจำนวน 4.04 ล้านบาท และ 3.35 ล้านบาท ตามลำดับ

5.16 กองทุนสวัสดิการ

ธนาคารได้จัดให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานตามข้อบังคับธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฉบับที่ 44 ว่าด้วยกองทุนสวัสดิการ พ.ศ. 2537 ฉบับที่ 52 แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ. 2538 และฉบับที่ 68 แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2 พ.ศ. 2548 โดยให้กองทุนสวัสดิการเป็นทรัพย์สินของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 กองทุนสวัสดิการมีสินทรัพย์รวม 319.31 ล้านบาท และ 255.36 ล้านบาท ผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย 40.80 ล้านบาท และ 18.88 ล้านบาท ตามลำดับ ธนาคารไม่ได้นำงบการเงินของกองทุนสวัสดิการรวมกับงบการเงินของธนาคาร มีผลให้สินทรัพย์และผลการดำเนินงานของธนาคารต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน

5.17 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าและภาระผูกพัน

5.17.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

ธนาคารมีคดีที่ถูกบุคคลภายนอกฟ้องเป็นจำเลยและเป็นจำเลยร่วมกับบุคคลอื่น จำนวน 80 คดี ทุนทรัพย์ในคดีความ จำนวน 1,098.87 ล้านบาท ธนาคารมีภาระชดใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษา จำนวน 74.99 ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างอุทธรณ์ และฎีกา นอกจากที่กล่าวมาแล้วเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา และคดีถึงที่สุด

5.17.2 ภาวะผูกพัน

หน่วย : ล้านบาท

	2552	2551
การค้ำประกัน	88.36	360.89
ภาวะผูกพันอื่น		
ภาวะผูกพันตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	11,535.00	21,631.70
ภาวะผูกพันตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	16,125.00	25,575.00
	<u>27,660.00</u>	<u>47,206.70</u>
รวม	<u>27,748.36</u>	<u>47,567.59</u>

5.18 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

จำนวนของยอดคงค้างที่เกิดขึ้นกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ (นอกจากที่เปิดเผยไว้แล้ว) มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2552		
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ	เงินฝากและ ดอกเบี้ยค้างจ่าย
กรรมการและผู้บริหาร	46.48	0.05	39.08

หน่วย : ล้านบาท

	2551		
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ	เงินฝากและ ดอกเบี้ยค้างจ่าย
กรรมการและผู้บริหาร	40.35	0.03	39.22

อัตราผลตอบแทนระหว่างกัน เป็นอัตราตามระเบียบสวัสดิการพนักงาน และอัตราปกติของธนาคาร

5.19 สัญญาเช่าระยะยาว

ธนาคารมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่า ตามสัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ จำแนกได้ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2552			
	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1-5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าอาคาร /สถานที่	18.69	17.77	5.04	41.50
สัญญาเช่ารถยนต์	47.64	33.49	-	81.13
สัญญาเช่าระบบสื่อสาร โทรคมนาคม	29.67	7.79	-	37.46
สัญญาเช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	45.06	42.60	-	87.66
รวม	141.06	101.65	5.04	247.75

หน่วย : ล้านบาท

	2551			
	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1-5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าอาคาร /สถานที่	15.49	12.78	5.98	34.25
สัญญาเช่ารถยนต์	44.61	62.71	-	107.32
สัญญาเช่าระบบสื่อสาร โทรคมนาคม	25.03	14.86	-	39.89
สัญญาเช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	15.37	15.96	-	31.33
รวม	100.50	106.31	5.98	212.79

5.20 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

ฝ่ายบริหารเห็นว่าธนาคารดำเนินงานในส่วนงานธุรกิจและส่วนงานทางภูมิศาสตร์เดียว โดยพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของธุรกิจ โครงสร้างของธนาคาร และระบบข้อมูลทางการเงินภายในที่เสนอต่อคณะกรรมการธนาคาร

5.21 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงิน หมายถึงสัญญาใด ๆ ที่จะทำให้อสังหาริมทรัพย์ทางการเงินของกิจการหนึ่งและหนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของอีกกิจการหนึ่งเพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกัน

5.21.1 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนอันอาจมีผลให้มูลค่าของตราสารทางการเงินเปลี่ยนแปลงไป หรือทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สินทางการเงิน เนื่องจากธนาคารไม่มีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ ยกเว้นเงินรับฝากจากต่างประเทศจำนวน 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งธนาคารได้ทำการป้องกันความเสี่ยงโดยการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยไว้แล้ว ดังนั้น ธนาคารจึงไม่มีความเสี่ยงจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร

5.21.2 ตราสารอนุพันธ์

ตราสารอนุพันธ์เป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันความเสี่ยงของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดัชนี หรือตราสารอ้างอิงที่รองรับอนุพันธ์นั้น ตราสารอนุพันธ์ของธนาคารมีดังนี้

1. สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย (Cross Currency Swap)
2. สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap)

ธนาคารได้กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยซึ่งเกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย โดยการใช้ตราสารอนุพันธ์ในการบริหารความเสี่ยง เพื่อการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร โดยการกำหนดและควบคุมวงเงินการทำธุรกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 แสดงในตารางดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2552								ครบกำหนดชำระในปี
	รายการอ้างอิง		มูลค่าตามสัญญา		เงื่อนไขอัตราดอกเบี้ย		ครบกำหนดชำระในปี		
	เงินตราต่างประเทศ	เงินบาท	เงินตราต่างประเทศ	เงินบาท	จ่าย	รับ			
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย									
บัตรเงินฝาก	ล้านดอลลาร์สหรัฐ	300.00	11,535.00	ล้านดอลลาร์สหรัฐ	600.00	23,070.00	คงที่/ลอยตัว	ลอยตัว	2553
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย									
หนังสือยืนยันการรับเงินฝาก			16,125.00			16,125.00	คงที่/ลอยตัว	คงที่/ลอยตัว	2553 - 2558
รวมทั้งสิ้น			<u>27,660.00</u>			<u>39,195.00</u>			

V

หน่วย : ล้านบาท

		2551							
รายการอ้างอิง		มูลค่าตามสัญญา		เงิน ไขอัตราดอกเบี้ย		ครบกำหนด			
เงินตราต่างประเทศ		เงินบาท		เงินตราต่างประเทศ		เงินบาท		ชำระในปี	
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย									
บัตรเงินฝาก	ด้านดอลลาร์สหรัฐฯ	450.00	17,647.50	ด้านดอลลาร์สหรัฐฯ	750.00	29,182.50	คงที่/ลอยตัว	ลอยตัว	2552 - 2553
บัตรเงินฝาก	ด้านเยน	11,000.00	3,984.20	ด้านเยน	22,000.00	7,968.40	คงที่/ลอยตัว	คงที่/ลอยตัว	2552
รวม			<u>21,631.70</u>			<u>37,150.90</u>			
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย									
หนังสือยืนยันการรับเงินฝาก			20,575.00			20,575.00	คงที่/ลอยตัว	คงที่/ลอยตัว	2552 - 2558
เงินรับฝาก			5,000.00			5,000.00	ลอยตัว	ลอยตัว	2552
รวม			<u>25,575.00</u>			<u>25,575.00</u>			
รวมทั้งสิ้น			<u>47,206.70</u>			<u>62,725.90</u>			

✓

ตราสารอนุพันธ์ทางการเงินแสดงรายการตามมูลค่าที่ตราไว้ ตามนโยบายบัญชี ข้อ 4.17 ธนาคารไม่ได้แสดงรายการตามมูลค่ายุติธรรม เนื่องจากได้รับยกเว้นจากกระทรวงการคลัง ตามบันทึกข้อความ ที่ กค 1004/ถ.68 ลงวันที่ 24 มกราคม 2550 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 มีมูลค่ายุติธรรมเชิงลบ จำนวน 781.92 ล้านบาท และ 2,037.95 ล้านบาท ตามลำดับ

5.21.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง มูลค่าที่ธนาคารคาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์ทางการเงินออกไป หรือมูลค่าที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อการไถ่ถอนหนี้สินทางการเงิน โดยใช้ราคาตลาดหรือราคาประเมินจากการคำนวณตามหลักการของตลาดเงินที่ใช้กันทั่วไป

ข้อมูลต่อไปนี้เป็นการสรุปยอดคงเหลือตามที่ปรากฏในงบการเงินและการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

	หน่วย : ล้านบาท			
	2552		2551	
	มูลค่า ตามบัญชี	มูลค่า ยุติธรรม	มูลค่า ตามบัญชี	มูลค่า ยุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน :				
เงินสด	2,888.63	2,888.63	2,821.42	2,821.42
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	58,911.69	58,911.69	54,389.90	54,389.90
เงินลงทุน	9,037.50	9,037.50	9,037.50	9,037.50
เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	606,051.18	606,051.18	582,923.96	582,923.96
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น	2,393.77	2,393.77	2,300.71	2,300.71
รวม	679,282.77	679,282.77	651,473.49	651,473.49
หนี้สินทางการเงิน :				
เงินฝาก	548,031.54	548,031.54	515,149.20	515,149.20
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	11,535.00	11,535.00	21,631.70	21,631.70
หนี้สินจำค้ำเมื่อทวงถาม	998.10	998.10	975.05	975.05
เงินกู้ยืม	89,100.00	89,100.00	88,100.00	88,100.00
คอกเบี้ยค้างจ่าย	3,112.71	3,112.71	5,567.99	5,567.99
หนี้สินทางการเงินอื่น	3,448.86	3,448.86	3,148.65	3,148.65
รวม	656,226.21	656,226.21	634,572.59	634,572.59

วิธีการและข้อสมมติฐานที่ธนาคารใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินตามที่เปิดเผย มีดังนี้

เงินสด รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์และหนี้สิน) สินทรัพย์ทางการเงินอื่น เงินฝาก หนี้สินจำค้ำเมื่อทวงถาม เงินกู้ยืม คอกเบี้ยค้างจ่าย หนี้สินทางการเงินอื่น ภาระของธนาคารจากการรับรอง และรายการนอกงบดุล-ภาระผูกพันทั้งสิ้น แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามจำนวนเงินที่แสดงในงบดุล

เงินลงทุน แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณจากราคาตามบัญชีสุทธิ

เงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับ แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณจากยอดเงินให้สินเชื่อและคอกเบี้ยค้างรับตามจำนวนเงินที่แสดงในงบดุลหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

รายการนอกงบดุล รายการที่เป็นตราสารอนุพันธ์แสดงมูลค่ายุติธรรมตามหมายเหตุ ข้อ 5.21.2 และรายการนอกเหนือจากนี้แสดงมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่าตามสัญญา

5.21.4 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิตคือ ความเสี่ยงจากการที่คู่สัญญาหรือผู้กู้ยืมไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญา ซึ่งอาจเป็นเพราะคู่สัญญาประสบปัญหาทางการเงิน ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้เมื่อครบกำหนดได้ หรือตั้งใจไม่ปฏิบัติตามสัญญาอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อธนาคาร

ในส่วนการพิจารณาให้สินเชื่อนั้น ธนาคารจะคำนึงถึงขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าและวัตถุประสงค์ของการให้สินเชื่อเป็นหลักในการพิจารณา รวมทั้งมีการเรียกเก็บหลักทรัพย์ค้ำประกันในจำนวนที่เพียงพอเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในกรณีที่ผู้กู้ยืมผิดนัดชำระหนี้ โดยธนาคารได้แยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลความสัมพันธ์กับลูกค้าและหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิเคราะห์และอนุมัติสินเชื่อออกจากกัน เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อมีประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งธนาคารยังมีกระบวนการในการสอบทานสินเชื่อของลูกค้าและติดตามดูแลสินเชื่อที่ผ่านการอนุมัติแล้วอย่างสม่ำเสมอ ในส่วนของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ นั้น ธนาคารได้ทำการติดตามและแก้ไขหนี้เหล่านี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ธนาคาร

ในกรณีของเงินให้สินเชื่อที่ปรากฏอยู่ในงบดุล ผลเสียหายสูงสุดของความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจจะเกิดขึ้นได้ของธนาคารคือมูลค่าตามบัญชีสุทธิของเงินให้สินเชื่อในงบดุลหลังจากหักค่าเผื่อผลขาดทุนต่าง ๆ แล้ว โดยยังไม่ได้คำนึงถึงมูลค่าของหลักประกันใด ๆ นอกจากนี้ความเสี่ยงด้านเครดิตยังอาจเกิดจากภาระผูกพันของรายการนอกงบดุลด้วย

สำหรับการกระจุกตัวทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของธนาคารนั้น เนื่องจากธุรกรรมทั้งหมดของธนาคารนั้นเป็นธุรกรรมภายในประเทศ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระจุกตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่ปรากฏในงบดุล

5.21.5 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อันจะมีผลให้เกิดความผันผวนต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิทั้งในปีปัจจุบันและในอนาคต ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเกิดจากการจัดโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยและลักษณะของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของทุน

ธนาคารได้ทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารและจัดการความเสี่ยงอันเกิดจากสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารและเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราดอกเบี้ย การจัดการความเสี่ยงโดยใช้ตราสารทางการเงินนี้ต้องเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่คณะกรรมการธนาคารให้ความเห็นชอบแล้ว และมีการควบคุมขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร

ตารางแสดงระยะเวลาของการเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของ สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2552					ไม่มีดอกเบีย	สินเชื่อที่หยุด รับรู้รายได้	ยอดรวม
	เปลี่ยนแปลงที่ ถึงภายใน 1 เดือน	1 ถึง 3 เดือน	3 ถึง 12 เดือน	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี			
สินทรัพย์ทางการเงิน :								
เงินสด	-	-	-	-	-	2,888.63	-	2,888.63
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	56,793.20	-	14.40	-	-	2,104.09	-	58,911.69
เงินลงทุน	-	-	3,000.00	6,000.00	-	37.50	-	9,037.50
เงินให้สินเชื่อ	59,673.85	40.63	242.04	5,550.61	558,617.77	-	23,211.95	647,336.85
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	2,583.72	-	2,583.72
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-	(43,869.39)	-	(43,869.39)
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น	-	-	-	-	-	2,393.77	-	2,393.77
รวม	<u>116,467.05</u>	<u>40.63</u>	<u>3,256.44</u>	<u>11,550.61</u>	<u>558,617.77</u>	<u>(33,861.68)</u>	<u>23,211.95</u>	<u>679,282.77</u>
หนี้สินทางการเงิน :								
เงินฝาก	148,409.69	92,487.13	148,197.42	158,437.30	500.00	-	-	548,031.54
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	11,535.00	-	-	-	-	-	11,535.00
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	998.10	-	-	-	-	-	-	998.10
เงินกู้ยืม	2,000.00	4,000.00	11,000.00	44,300.00	27,800.00	-	-	89,100.00
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	-	-	-	3,112.71	-	3,112.71
หนี้สินทางการเงินอื่น	-	-	-	-	-	3,448.86	-	3,448.86
รวม	<u>151,407.79</u>	<u>108,022.13</u>	<u>159,197.42</u>	<u>202,737.30</u>	<u>28,300.00</u>	<u>6,561.57</u>	<u>-</u>	<u>656,226.21</u>
สภาพคล่องสุทธิ	<u>(34,940.74)</u>	<u>(107,981.50)</u>	<u>(155,940.98)</u>	<u>(191,186.69)</u>	<u>530,317.77</u>	<u>(40,423.25)</u>	<u>23,211.95</u>	<u>23,056.56</u>

✓

หน่วย : ล้านบาท

	2551					ไม่มีดอกเบี้ย	สินเชื่อที่หยุด รับรู้รายได้	ยอดรวม
	เปลี่ยนแปลง ถึงภายใน 1 เดือน	1 ถึง 3 เดือน	3 ถึง 12 เดือน	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี			
สินทรัพย์ทางการเงิน :								
เงินสด	-	-	-	-	-	2,821.42	-	2,821.42
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	53,187.67	-	14.07	-	-	1,188.16	-	54,389.90
เงินลงทุน	-	-	-	9,000.00	-	37.50	-	9,037.50
เงินให้สินเชื่อ	2,925.68	64.48	454.90	9,029.80	520,535.17	-	84,295.18	617,305.21
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	3,003.86	-	3,003.86
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-	(37,385.11)	-	(37,385.11)
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น	-	-	-	-	-	2,300.71	-	2,300.71
รวม	<u>56,113.35</u>	<u>64.48</u>	<u>468.97</u>	<u>18,029.80</u>	<u>520,535.17</u>	<u>(28,033.46)</u>	<u>84,295.18</u>	<u>651,473.49</u>
หนี้สินทางการเงิน :								
เงินฝาก	122,677.37	110,211.48	174,831.12	106,929.23	500.00	-	-	515,149.20
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	9,751.70	6,112.50	5,767.50	-	-	-	21,631.70
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	975.05	-	-	-	-	-	-	975.05
เงินกู้ยืม	2,000.00	2,000.00	11,000.00	45,300.00	27,800.00	-	-	88,100.00
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	-	-	-	5,567.99	-	5,567.99
หนี้สินทางการเงินอื่น	-	-	-	-	-	3,148.65	-	3,148.65
รวม	<u>125,652.42</u>	<u>121,963.18</u>	<u>191,943.62</u>	<u>157,996.73</u>	<u>28,300.00</u>	<u>8,716.64</u>	<u>-</u>	<u>634,572.59</u>
สภาพคล่องสุทธิ	<u>(69,539.07)</u>	<u>(121,898.70)</u>	<u>(191,474.65)</u>	<u>(139,966.93)</u>	<u>492,235.17</u>	<u>(36,750.10)</u>	<u>84,295.18</u>	<u>16,900.90</u>

h

ข้อมูลเบื้องต้นของอัตราดอกเบี้ยคงที่และอัตราดอกเบี้ยลอยตัวของเงินให้สินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551

หน่วย : ล้านบาท

	2552	2551
อัตราดอกเบี้ยคงที่	156,996.13	180,405.81
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	490,340.72	436,899.40
รวมเงินให้สินเชื่อ	<u>647,336.85</u>	<u>617,305.21</u>

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญ มีอัตราประมาณดังต่อไปนี้

	2552	2551
สินทรัพย์ทางการเงิน		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	ร้อยละ 1.36	ร้อยละ 3.15
เงินลงทุน	ร้อยละ 4.25	ร้อยละ 3.98
เงินให้สินเชื่อ	ร้อยละ 5.13	ร้อยละ 5.67
หนี้สินทางการเงิน		
เงินฝาก	ร้อยละ 2.54	ร้อยละ 3.45
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	ร้อยละ 8.81	ร้อยละ 8.47
เงินกู้ยืม	ร้อยละ 4.49	ร้อยละ 4.66

5.21.6 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่ธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการ ในราคาที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเสียหายต่อธนาคาร

ธนาคารบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหรือระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีฝ่ายบริหารการเงินเป็นผู้รับผิดชอบบริหารสภาพคล่องของธนาคารในการจัดหาแหล่งเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงการบริหารการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ทั้งนี้เพื่อให้ธนาคารมั่นใจว่าฐานะสภาพคล่องเหมาะสมและเพียงพอสอดคล้องกับภาวะตลาดในปัจจุบันและในอนาคต โดยการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร

ตารางต่อไปนี้แสดงสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 แยกตามระยะเวลาที่ครบกำหนดของสัญญา

หน่วย : ล้านบาท

	2552					รวม
	เปลี่ยนทันที				ไม่มีกำหนดระยะเวลา	
	ถึงภายใน 1 เดือน	1 ถึง 3 เดือน	3 ถึง 12 เดือน	มากกว่า 1 ปี		
เงินสด	-	-	-	-	2,888.63	2,888.63
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	58,897.29	-	14.40	-	-	58,911.69
เงินลงทุน	-	-	3,000.00	6,000.00	37.50	9,037.50
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	4,828.77	10,287.59	41,002.30	527,847.74	22,084.78	606,051.18
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น	2,212.09	162.57	0.74	18.37	-	2,393.77
รวม	65,938.15	10,450.16	44,017.44	533,866.11	25,010.91	679,282.77
เงินฝาก	148,409.69	92,487.13	147,147.42	159,987.30	-	548,031.54
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	11,535.00	-	-	-	11,535.00
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	998.10	-	-	-	-	998.10
เงินกู้ยืม	2,000.00	4,000.00	11,000.00	72,100.00	-	89,100.00
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	286.86	1,262.16	997.41	566.28	-	3,112.71
หนี้สินทางการเงินอื่น	2,403.85	11.62	618.94	414.45	-	3,448.86
รวม	154,098.50	109,295.91	159,763.77	233,068.03	-	656,226.21
สภาพคล่องสุทธิ	(88,160.35)	(98,845.75)	(115,746.33)	300,798.08	25,010.91	23,056.56

หน่วย : ล้านบาท

2551

	เปลี่ยนทันที				ไม่มี	
	ถึงภายใน	1 ถึง 3	3 ถึง 12	มากกว่า	กำหนด	รวม
	1 เดือน	เดือน	เดือน	1 ปี	ระยะเวลา	
เงินสด	-	-	-	-	2,821.42	2,821.42
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	54,375.83	-	14.07	-	-	54,389.90
เงินลงทุน	-	-	-	9,000.00	37.50	9,037.50
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	4,123.61	9,918.55	34,694.52	512,811.12	21,376.16	582,923.96
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น	2,122.89	156.54	5.42	15.86	-	2,300.71
รวม	60,622.33	10,075.09	34,714.01	521,826.98	24,235.08	651,473.49
เงินฝาก	122,677.37	110,211.48	173,781.12	108,479.23	-	515,149.20
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	-	10,096.70	11,535.00	-	21,631.70
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	975.05	-	-	-	-	975.05
เงินกู้ยืม	2,000.00	2,000.00	11,000.00	73,100.00	-	88,100.00
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	324.54	1,516.07	3,330.56	396.82	-	5,567.99
หนี้สินทางการเงินอื่น	2,316.30	410.45	23.96	397.94	-	3,148.65
รวม	128,293.26	114,138.00	198,232.34	193,908.99	-	634,572.59
สภาพคล่องสุทธิ	(67,670.93)	(104,062.91)	(163,518.33)	327,917.99	24,235.08	16,900.90

6. การจัดสรรกำไรสุทธิ

คณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบผลการประเมินประจำปี 2551 และ 2550 โดยให้จัดสรรกำไรสุทธิ ปี 2551 และ 2550 ดังนี้

	หน่วย: ล้านบาท	
	2552	2551
สำรองตามกฎหมาย	661.17	736.65
นำส่งรายได้แผ่นดิน	1,567.60	1,896.00
โบนัสกรรมการ	1.96	1.96
โบนัสพนักงาน	396.84	492.25
รวมจัดสรร	2,627.57	3,126.86
คงเหลือเป็นกำไรสะสม	678.28	556.41
รวมกำไรสุทธิปี 2551 และ 2550	3,305.85	3,683.27

ปี 2552 ธนาคารต้องนำส่งรายได้แผ่นดิน จำนวน 1,567.60 ล้านบาท จากการจัดสรรกำไรสุทธิปี 2551 เนื่องจากปี 2551 ได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลไปแล้ว จำนวน 290.78 ล้านบาท คงเหลือ นำส่งในปี 2552 จำนวน 1,276.82 ล้านบาท และในปี 2552 ได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาล สำหรับงวดนี้ จำนวน 835.75 ล้านบาท รวมรายได้แผ่นดินนำส่งคลังในปี 2552 จำนวน 2,112.57 ล้านบาท

ปี 2551 ธนาคารต้องนำส่งรายได้แผ่นดิน จำนวน 1,896.00 ล้านบาท จากการจัดสรรกำไรสุทธิปี 2550 เนื่องจากปี 2550 ได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลไปแล้ว จำนวน 304.30 ล้านบาท คงเหลือ นำส่งในปี 2551 จำนวน 1,591.70 ล้านบาท และในปี 2551 ได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลปี 2551 จำนวน 290.78 ล้านบาท รวมรายได้แผ่นดินนำส่งคลังในปี 2551 จำนวน 1,882.48 ล้านบาท

7. การอนุมัติงบประมาณ

กรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการของธนาคารอนุมัติให้ออกงบการเงิน เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553
